

vi, da »ideologija evalvacije prikriva sistem, v katerem je podjetje prevzeto kot model za vse družbene in institucionalne dejavnosti« (Zarka, 2009b). Univerze pri tem niso nobena izjema. Tudi pri evalvaciji univerz gre za poskus, da se pod pretvezo evalviranja uspešnosti univerzo obravnava, kot da je podjetje. Vpeljava menedžerskega modela v univerzo se med drugim kaže v tem, da so prej omenjene instrumentalne vrednote (produktivnost, uspešnost in učinkovitost), postale vrednote najvišjega ranga, čeprav nimajo nobene zveze s tem, kar je *raison d'être* univerz, kar je njihovo poslanstvo in njihova funkcija v družbi (Zarka, 2012).¹⁵ Da se je to zgodilo, ni nobenega dvoma, vdajali pa bi se iluziji, če bi mislili, da se je to zgodilo le zato, ker je ideologija evalvacije profesorje in študente na univerzi toliko zaslepila, da niso videli, kaj se dogaja. Prej bi lahko rekli, da so nekateri še kako dobro vedeli, kaj se dogaja, pa so kljub temu ravnali, kot da ne bi vedeli. Seveda ne vsi, a izjeme žal tudi v tem primeru le potrjujejo pravilo. Nekateri pa tako ali tako v tem, kar se je zgodilo in kar se še vedno dogaja na univerzah in raziskovalnih inštitutih, ne vidijo nič slabega. Ravno nasprotno, zdi se jim prav in nujno. Zato niti pri njih niti pri onih, katerih ravnanje pojasnjujejo analize ciničnega uma, kritika ideologije evalvacije nima učinka. Kajti pri njih ne gre za ideološko zaslepljeno zavest, ki bi jo kritika ideologije evalvacije lahko razsvetlila. Je pa kritika ideologije evalvacije vseeno koristna in nujna, saj ne moremo izključiti možnosti, da je kdo lahko njen ujetnik ravno zato, ker verjame, da sploh ne gre za ideologijo, temveč za objektivno in kvantificirano merjenje tistega, kar je predmet evalvacije.

Literatura

- Dictionnaire encyclopédique de l'éducation et de la formation* (1994). Paris: Nathan.
- Kodelja, Z. (2005a). Elementi za analizo pedagoškega diskurza. *Šolsko polje*, 2005/1–2, 5–15.
- Kodelja, Z. (2005b). Komparativne edukacijske raziskave in šolska politika. *Šolsko polje*, 2005/3–4, 211–226.
- Kodelja, Z. (2007). Uvod v Reboulovo analizo retorike pedagoškega diskurza. *Šolsko polje*, 2007/7–8, 49–57.
- Kodelja, Z. (2011). Wpływ w międzynarodowych badań edukacyjnych na politykę szkolnictwa narodowego. V: Michalski, G. (ur.). *Ewa-*

¹⁵ Poleg tega ima evalvacija za univerzo še neko drugo negativno posledico: avtonomija univerze je vse bolj ogrožena. Univerza tako postaja vse bolj odvisna od nacionalnih agencij za evalvacijo kakovosti visokega šolstva. Zato je še kako res, kar pravi nemški filozof Jürgen Mittelstrass, namreč, da bi geslo današnje univerze lahko bilo: »Sem evalvirana, torej sem« (Mittelstrass, 2010: 185).